

Vuosiraportti 2020 / Hyvinvointikertomus

75/00.04.00/2017

Kaupunginhallitus 10.05.2021 § 138

**Valmistelija
Esittelijä**

Hyvinvointikoordinaattori Paula Sundqvist, puh. 040 488 6040
Kaupunginjohtaja Patrik Nygrén, puh. 040 511 4383
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Hyvinvointikertomus on kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnittelun, seurannan, arvioinnin ja raportoinnin työväline. Sen laadintaprosessi tukee hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen osaamista, sillä hyvinvointikertomus auttaa tiivistämään eri alojen asiantuntijoiden näkemykset ja yhteiset tavoitteet.

Terveystieteiden lain 1326/2010 mukaan terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi kunnan on otettava huomioon terveys- ja hyvinvointinäkökohdat kunnan kaikissa toiminnoissa. Terveyttä ja hyvinvointia koskevia päätöksiä tehdään ja toteutetaan kunnan kaikilla toimialoilla, muun muassa sosiaali- ja terveystieteissä, liikunta-, nuoriso- ja kulttuuritoimen palveluissa, kaavoituksessa, rakentamisessa, asumisen suunnittelussa ja toteutuksessa, liikennesuunnittelussa sekä koulutuksessa ja työelämässä.

Kunnan tulee seurata kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin tilaa väestöryhmittäin. Hyvinvointikertomus on jaettu kolmeen osioon: Lapset ja nuoret, työikäiset ja ikäihmiset. Jokainen osio on jaettu painopistealueisiin ja jokaiselle painopistealueelle on kuvattu tavoitteet, toimenpiteet ja vastuutaho, resurssit sekä arviointimittarit.

Hyvinvointikertomus ohjaa kunnan hyvinvointipolitiikkaa ja se on johtamisen työväline ja keskeinen osa kunnan strategiatyötä, toiminnan ja talouden suunnittelua, seuranta- ja arviointia. Poikkihallinnollinen terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen kunnan johtamisjärjestelmässä tarkoittaa sitä, että sovitaan vastuusta, työnjaosta, voimavarojen kohdentamisesta ja yhteiskäytännöistä eri toimialojen kesken. Kunnassa tulee olla hyvinvointityöryhmä, joka koordinoi ehkäisevää ja edistävää työtä sekä vastaa hyvinvointikertomustyöstä. Paraisten hyvinvointityöryhmänä toimii kaupungin johtoryhmä. Kaupungin monialainen yhteistyöryhmä (MONA) on osallistunut hyvinvoinnin seurantaan.

Maaliskuusta 2020 alkaen olemme eläneet pandemian vuoksi erilaisten terveyttä suojelevien rajoitusten alla ja välillä jopa poikkeusoloissa. Poikkeusolojen rajoitusten vaikutuksia hyvinvointiin on hieman arvioitu ja joitakin trendejä on ollut havaittavissa. Osa vaikutuksista voi näkyä vasta pitkällä aikavälillä.

Pandemian aikainen epävarma taloudellinen tilanne, liikkumis- ja tapaamisrajoitukset sekä muutokset palveluiden tarjonnassa vaikuttavat sekä

fyysiseen että psyykkiseen hyvinvointiin ja terveydentilaan. Vapaaehtoistyön merkitys on kasvanut ja yhteisöllisyys on lisääntynyt. Positiivisia vaikutuksia on havaittavissa ulkoilun lisääntymisenä. Osa vaikutuksista on negatiivisia kuten lisääntynyt yksinäisyys, pelko ja ahdistus. Poliisi on kertonut lisääntyneestä kotihälytysten määrästä. Terveydenhuollon palvelujen käyttöaste on huolestuttavasti laskenut. Poikkeusolojen negatiivisia vaikutuksia on pyritty lieventämään panostamalla kuntalaisten tavoittamisessa viestintään, uusiin palvelumuotoihin ja etsivään työtapaan.

Tällä hetkellä tilastoista saatavat indikaattorit kuvaavat suurimmaksi osaksi vielä vuoden 2019 tilannetta. Hyvinvointikertomuksen vuosiraportti 2020 antaa tietoja aikaisemmista merkittävistä ja pitkäaikaisista hyvinvoinnin trendeistä ja tavoitteellisesta työstä hyvinvoinnin eteen. Vuosien 2021-2022 hyvinvoinnin tavoitteissa ja seuraavassa valtuustokausittain tehtävässä laajassa hyvinvointikertomuksessa on erityisen tärkeää keskittyä pandemian vaikutuksiin ja asettaa uudet tavoitteet niiden mukaisesti.

Pandemian aikaisen koulujen sulkemisen ja etäopetuksen vaikutukset tulee arvioida mahdollisimman pian ja uusi kouluterveyskysely tehdään keväällä 2021. Kaikkien ikäryhmien kohdalla hyvinvointia tulee seurata useasta eri näkökulmasta. Ikäihmisiin kohdistuneet tapaamisrajoitukset ja työikäisillä yleistyneet etätyötavat ovat esimerkkejä näkyvistä muutoksista pandemian aikana. Niillä on ollut vaikutusta terveyden ja hyvinvoinnin kokemukseen. Odotukset pandemian jälkeiseen normaaliin elämään paluusta voivat poiketa suuresti eri ihmisten kohdalla.

Kaupunginvaltuusto hyväksyy laajan hyvinvointikertomuksen ja merkitsee tiedoksi vuosittaisen raportin.

Oheismateriaali

Hyvinvointikertomuksen vuosiraportti 2020
Hyvinvointikertomus prosessina
Indikaattorit

Ehdotus

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä Paraisten kaupungin hyvinvointikertomuksen vuosiraportin 2020.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksianto

Lopullisen päätöksen jälkeen: Hyvinvointikoordinaattori
